

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata:

na miesiąc listopad 0,75 zł.

Wychodzi w środy i soboty

Ogłoszenia:

miejscowe mm. 1-linowy 5 groszy
pozamiejscowe " " 6 " "

Dział urzędowy

Nr. 292. Zgłoszenie się rocznika 1905 do zapisania się w spisach poborowych.

Na podstawie art. 22 ustawy o powsz. obowiązku służby wojskowej z 23. V. 1924 Dz. U. 37 wzywam wszystkich mężczyzn urodzonych w r. 1905 oraz tych urodzonych w latach 1904, 1903 i 1902, którzy dotychczas nie zgłosili się do spisu poborowego względnie nie stawili przed komisją poborową aby zgłosili się w gminach zamieszkania celem zapisania do ksiąg poborowych na wsiach u sołtysów wzgl. u przełożonych obszarów dworskich, w miastach w urzędach policyjnych.

Zgłoszenie ma nastąpić natychmiast, a najpóźniej do końca grudnia 1925 r. stosownie do terminów wyznaczonych przez władze miejscowe. Należy się zgłosić osobiście z dokumentami stwierdzającymi tożsamość osoby.

Winni nie zgłoszenia się ulegają w myśl art. 87 ustawy z 23. V. 1924 Dz. U. Nr. 61 grzywnie do 500 złotych lub aresztowi do 6 tygodni lub obu tym karom łącznie. Niniejsze wezwanie należy bezzwłocznie ogłosić publicznie przez wywieszenie przed urzędem gminnym i w sposób zwykle praktykowany.

PP. Burmistrzowie, sołtysi i przełożeni obszarów dworskich spowodują pod osobistą odpowiedzialnością dokładne sporządzenie spisów poborowych w 2 egzemplarzach w porządku alfabetycznym do dnia 15. I. 1926 r. następnie wyłożą je na dni 14 a po upływie tego terminu, najpóźniej zaś do 15. lutego 1926 r. przedłożą Starostwu jeden egzemplarz spisu, a to miasta wprost, a gminy wiejskie i obszary dworskie przez Komisarjaty obwodowe. Formularze do spisu poborowych wysyła się przez Komisarjaty.

PP. Komisarzom obwodowym polecam, aby bezzwłocznie zajęli się nadzorem i kontrolą powyższej rejestracji i przypilnowali dokładne i terminowe wykonanie. W szczególności czas między zestawianiem spisów a wysłaniem do Starostwa (15. I. do 15. II.) winni p. p. Komisarze wyzyskać dla skontrolowania spisów.

Poniżej ogłaszam bliższe wskazówki co do spisu poborowych — z poleceniem dla władz miejscowych należytego zaznajomienia się z nimi i ścisłego zastosowania się. — L. dz. 8554/25 — 7. —

Kozmin, dnia 19 listopada 1925 r.

Starosta

Wyciąg z rozporządzenia wykon. ustawy o powsz. obowiązku służby wojskowej.

Do art. 22 ustawy.

§ 140. Osoby wymienione w art. 22 powinny zgłosić się w terminie od dnia 1 listopada do dnia 31 grudnia 1925 r. poprzedzającego pobór w urzędzie

gminnym, właściwym dla ich faktycznego (stałego) miejsca zamieszkania. Osoby, które nie mają faktycznego miejsca zamieszkania lub których faktyczne miejsce zamieszkania jest niewiadome, powinny zgłosić się w urzędzie gminnym, właściwym dla ich faktycznego miejsca pobytu.

W razie niemożności osobistego zgłoszenia się we właściwym, w myśl ustępu poprzedniego, urzędzie gminnym, można obowiązkowi temu zadość uczynić przez zgłoszenie się w urzędzie gminnym, miejsca pobytu. W tym wypadku urząd gminny, przyjmujący zgłoszenie zawiadamia o niem właściwy urząd gminny, który powinien takiego poborowego wciągnąć do swego spisu poborowych.

Osoby przebywające za granicą powinny zgłosić się bądź osobiście, bądź pisemnie w urzędzie konsularnym, w którego okręgu przebywają, załączając dokumenty stwierdzające tożsamość osoby, wzgl. uwierzytelnione ich odpisy.

§ 141. Do zgłoszenia się, przewidzianego w § 140, obowiązani są mężczyźni, którzy w danym roku kończą 20 lat życia, tudzież wszyscy mężczyźni w wieku od 21 do 23 lat, którzy dotychczas do spisu poborowych nie zgłosili się, względnie nie stawili przed komisją poborową.

Zgłoszenie się do ochotniczej służby w wojsku, względnie jej odbycie przed wejściem w wiek poborowy nie zwalnia od obowiązku zgłoszenia się do spisu poborowych w terminie wskazanym w § 140.

§ 142. Osobom, które zadośćuczyniły obowiązkowi zgłoszenia się do spisu poborowych, należy wydać odpowiednie zaświadczenie według wzoru Nr. 12.

§ 143. Kierownicy zakładów poprawnych, zakładów dla umysłowo chorych, aresztów i więzień, w których przebywają osoby w myśl art. 22 obowiązane do zgłoszenia się, powinni przesłać właściwym urzędom gminnym do dnia 31 grudnia danego roku imienne wykazy wszystkich mężczyzn wymienionych w § 141. Wykazy mają być sporządzone według wzoru nr. 13.

§ 144. Osoby uchylające się od obowiązku osobistego zgłoszenia się w myśl art. 22 i osoby zgłaszające się z przyczyn nieusprawiedliwionych po terminie 31 grudnia, będą pociągnięte do odpowiedzialności przez władze administracyjne I-szej instancji w myśl art. 87.

§ 145. Urzędy konsularne wzywają do zadośćuczynienia obowiązkowi w myśl art. 22 w sposób dla urzędów konsularnych ustanowiony.

Do art. 23.

§ 146. Na podstawie zgłoszeń wymienionych w art. 22 urzędy gminne sporządzają spisy poborowych w dwóch egzemplarzach w alfabetycznym porządku, według wzoru Nr. 14. W tym celu zużytkowują również rejestry (art. 20) wyciągi z metryk urodzenia i śmierci (art. 21), wykazy wymienione w § 143 oraz ewentualne inne źródła.

§ 148. Do spisu poborowych należy wciągnąć:
a) wszystkich, którzy mają faktyczne (stałe) miejsce zamieszkania w danej gminie; b) wszystkich, którzy na obszarze danej gminy faktycznie przebywają, a nie mają miejsca faktycznego zamieszkania, względnie miejsce to jest niewiadome; c) wszystkich, którzy się w danej gminie urodzili, a których miejsce faktycznego zamieszkania lub pobytu nie mogło być ustalone.

Do spisów poborowych, prowadzonych w urzędach konsularnych, należy wciągnąć wszystkich, którzy przebywają w danym okręgu konsularnym.

§ 149. Osoby, które urodziły się w danej gminie, lecz których faktyczne miejsce zamieszkania lub pobytu nie jest znane, niezależnie od wpisania do spisów poborowych, należy objąć osobnym wykazem, który łącznie ze spisem poborowych powinien być przesłany do władzy administracyjnej I-szej instancji celem dalszego poszukiwania.

§ 150. W odniesieniu do poborowych, których miejsce faktycznego (stałego) zamieszkania nie jest znane, należy umieścić stosowny wpis w rubryce 16 (uwagi) spisów poborowych.

§ 151. W rubryce 14 spisów poborowych urzędy gminne (konsularne) umieszczają wpisy co do odbytych względnie odbywanych kar sądowych, z podaniem rodzaju przestępstwa. W rubryce 15 umieszczają wpisy co do posiadania wad fizycznych lub ułomności względnie chorób, które czynią poborowego całkowicie niezdolnym do służby wojskowej. W rubryce 16 umieszczają wpisy dotyczące pozostawiania pod śledztwem sądowym, z podaniem zastosowanego środka prewencyjnego, oraz ewentualne przebywanie w zakładzie dla umysłowo względnie nerwowo chorych i inne ważniejsze dane nie objęte odpowiednimi rubrykami spisów poborowych.

Za stany chorobowe, podlegające wpisaniu w rubryce 15 spisów poborowych, uważać należy:

- a) karłowatość,
- b) silne jąkanie się, głuchota, niemota, głuchoniemota,
- c) znaczne skrzywienie (koślawość) lub skrócenie ręki albo nogi,
- d) wargę zajęczą,
- e) znaczne garby,
- f) brak ręki lub nogi,
- g) brak palców u ręki lub nogi (ze szczegółowym ich oznaczeniem),
- h) trwałe zeszpecenie i rozległe blizny (ze wskazaniem ich umiejscowienia),
- i) paraliż ręki lub nogi,
- j) stałe trzęsienie głową lub kończynami,
- k) konwulsje, podaszkę (wielką chorobę),
- l) chorobę św. Wita,
- m) głuptactwo,
- n) duże wole,
- o) widoczną ślepotę lub brak oka.

§ 152. Z dniem 15 stycznia każdego roku urzędy gminne (konsularne) powinny całkowicie ukończyć sporządzenie spisów poborowych uzupełniając i prostując je stosownie do zawiadomień, nadeszłych z innych gmin (urzędów konsularnych) względnie na skutek przeprowadzonych dochodzeń.

§ 153. O ile zachodzi konieczność dodatkowego wpisania do spisów poborowych, to należy je uskutecznić w końcu spisów odnośnych gmin (urzędów konsularnych).

§ 154. Zgłoszenie się w myśl art. 22 do urzędu gminnego w celu wciągnięcia do spisów poborowych ustala z chwilą przyjęcia tego zgłoszenia przynależność zgłoszonego do tej komisji poborowej, która dla danej gminy będzie urzędować.

Dla osób zamieszkałych rejestrowanych zagranicą przynależność do komisji poborowych w kraju wskaże urząd konsularny, stosownie do § 192.

§ 155. Jeżeli po wciągnięciu do spisów poborowych zachodzi zmiana faktycznego miejsca zamieszkania, to obowiązek stawienia się do poboru należy spełnić zasadniczo przed tą komisją poborową, w obrębie której dana osoba została wciągnięta do spisu poborowych. Poborowy może stanąć przed komisją poborową nowego miejsca zamieszkania, o ile wniesie umotywowane podanie do władzy administracyjnej I-ej instancji, właściwej dla poprzedniego miejsca zamieszkania, o pozwolenie spełnienia obowiązku stawienia się przed komisją poborową jego nowego miejsca zamieszkania. W razie uwzględnienia tego podania, władza administracyjna I-ej instancji poprzedniego miejsca zamieszkania, przysyła wyciąg z listy poborowej do władzy administracyjnej I-ej instancji nowego miejsca zamieszkania, celem wciągnięcia takiego poborowego do listy poborowej.

Podanie takie można uwzględniać tylko w wypadkach wyjątkowej konieczności:

Do art. 24,

§ 156. Począwszy od dnia 1 lutego każdego roku, spisy poborowych powinny być na przeciąg dwóch tygodni wyłożone w urzędzie gminnym (konsularnym) i w tym terminie mają być dostępne do przejrzania w godzinach urzędowych.

§ 157. Urząd gminny (konsularny) powinien niezwłocznie sprawdzić na podstawie posiadanych dokumentów zgłoszone przez zainteresowanych spostrzeżenia co do niewłaściwości wpisu.

§ 158. W wypadkach dowodnie ustalonych urząd gminny (konsularny) dokonywa urzędowego sprostowania mylnego wpisu lub uzupełnienia wpisu.

Jeżeli wpisany do spisów poborowych kwestionuje swą przynależność do danego rocznika poborowego, bez poparcia odnośnymi dokumentami (metryka urodzenia, wyciąg z ksiąg metrykalnych), to urząd gminny (konsularny) nie ma prawa skreślić takiego poborowego, lecz jest obowiązany w rubryce „Uwaga” wpisać tę reklamację, a władza administracyjna I-szej instancji powinna przy sporządzaniu list poborowych kwestię ostatecznie rozstrzygnąć.

Odnośnie do osób wpisanych do spisu poborowych zagranicą decyzją taką zatwierdza Ministerstwo Spraw Wewnętrznych,

§ 159. Jeżeli wpisany do spisów poborowych zgłosi w urzędzie gminnym jakąś poprawkę, po przesłaniu spisów do władz administracyjnych I-ej instancji, powinien odnieść się do tej władzy przez urząd gminny, celem uskutecznienia tej poprawki.

§ 160. O wyłożeniu spisów poborowych do przejrzania urzędy gminne (konsularne) wydają odpowiednie zawiadomienia w sposób w danej gminie (urzędzie konsularnym) zwyczajem praktykowany.

§ 161. Jeżeli po upływie podanego wyżej terminu (1 luty), a przed odesłaniem spisu poborowych do władzy administracyjnej I-szej instancji (15 lutego), nastąpią zgłoszenia do wpisania do spisów poborowych to zgłoszonych należy zapisać w końcu spisu z adnotacją „zgłoszony dodatkowo”.

Jeżeli zgłoszenie nastąpiło po odesłaniu spisów do władz administracyjnych I-szej instancji, to urząd gminy (konsularny) wpisuje zgłoszonego do spisu poborowych i zawiadamia o tem władzę administracyjną I-szej instancji, celem uzupełnienia drugiego egzemplarza spisu z podaniem przyczyn, które spowodowały opóźnienie.

Do art. 25.

§ 164. W dniu 15 lutego każdego roku urząd gminny odsyła do właściwej władzy administracyjnej

I-szej instancji jeden egzemplarz spisów poborowych, po stwierdzeniu ich podpisem przez kierownika gminy i zaopatrzeniu pieczęcią urzędową, dołączając do nich wyciągi z metryki urodzenia i śmierci, względnie inne akta, z których wynika wątpliwość co do właściwego wpisania poborowego. Drugi egzemplarz spisów poborowych zatrzymuje urząd gminny u siebie.

Nr. 293. Termin licytacji przymusowej wyznaczony na środę, dnia 25 listopada 1925 r. w Kromolicach dem. został zniesiony.

Koźmin, dnia 23 listopada 1925 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

— L. dz. 2932/25 W. P. II. —

Nr. 294. **Obwieszczenie.**

Na mocy §§ 149—151 ordynacji ubezpieczeniowej z dnia 19 lipca 1911 r. ustala się zarobek miejscowy dla celów ubezpieczeń społecznych na okres do 31 grudnia 1929 r. jak następuje:

I.

dla obwodów Urzędów Ubezpieczeń miast Poznania i Bydgoszczy:

dla ubezpieczonych					
niżej lat 16		od lat 16—21		ponad lat 21	
męskich	żeńskich	męskich	żeńskich	męskich	żeńskich
złotych		złotych		złotych	
1,40	1,—	2,40	1,60	3,—	2,—

II.

dla obwodów wszystkich innych Urzędów Ubezpieczeń Województwa Poznańskiego:

dla ubezpieczonych					
niżej lat 16		od lat 16—21		ponad lat 21	
męskich	żeńskich	męskich	żeńskich	męskich	żeńskich
złotych		złotych		złotych	
1,40	1,—	2,—	1,40	2,50	1,70

— L. dz. 344/A. I. 25.

Poznań, dnia 11. listopada 1925 r.

Wyższy Urząd Ubezpieczeń.

Przewodniczący

w z (—) Barański, dyrektor.

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

— L. dz. 761/25 14. II. —

Koźmin, dnia 24 listopada 1925 r.

Przewodniczący.

w z. Szatkowski.

Nr. 295. Następujące osoby zamierzają wyprowadzić się na stałe do Niemiec:

1. Bredmeier Henryk Elżbietków z rodziną.

Osoby i urzędy, mające jakiegokolwiek pretensje do powyższych osób zechcą się zgłosić w przeciągu 6 dni w tutejszym Starostwie pokój 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 20 listopada 1925 r.

Starosta.

— L. dz. 8570/25 13. III. —

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 296. Wszystkie mi podległe siły nauczycielskie nadesła w terminie nieprzekraczalnym do 29-go listopada 1925 r. legitymacje służbowe do przedłużenia na rok 1926. Legitymacje wyczerpane (5 lat) należy również w oznaczonym czasie nadesłać celem zamiany na nowe. W tym wypadku należy dołączyć fotografię i opłatę 1 złoty.

Koźmin, dnia 23 listopada 1925 r.

(—) Stróżewski

inspektor szkolny,



Dział nieurzędowy



Wiadomości rozmaite.

Poznań. (Napad rabunkowy). Na szosie prowadzącej z Szamotuł do Małego Gaju napadnięty został w sobotę wieczorem o godzinie 17,30 chłopiec, jadący na rowerze. Małego cyklistę napadło trzech wyrostków, którzy zabrali mu garderobę i obuwie, oraz rower. Stawiającego opór chłopca napastnicy niewysłyszani dotychczas zbili kijami. Należy mieć przekonanie, że zostaną oni niebawem ujęci, gdyż są pewne poszlaki, wskazujące na sprawców. Było to trzech wyrostków w wieku ok. 18 lat. — Tragiczny przebieg zabawy tanecznej. W sobotę wieczór odbywała się w restauracji rzeźni miejskiej zabawa taneczna Klubu Mandolinistów, która zakończyła się bardzo tragicznie. Po między kilkoma uczestnikami zabawy doszło z niewiadomej przyczyny do ostrej wymiany słów, a następnie do bójki, podczas której niepoślednią rolę odgrywały talerze i szklanki, a nawet krzesła i stoły. Poważnie uszkodzony został również bufet restauracyjny. W ogólnem zamęcie zginęły z garderoby 4 płaszcze, których trudno było się doszukać. Jako głównych zawadzaków i prowodyrów nieprzyjemnego zajścia aresztowano niejakiego Wróbla Zygmunta, zamieszkałego przy ul. Żydowskiej, i Moszczyńskiego Edmunda z ul. Jeżyckiej. W następstwie awanturniczego zajścia odstawiono do szpitala miejskiego około północy trzech mocno poturbowanych uczestników zabawy. Stratę, jaką właściciel restauracji poniósł wskutek tej awantury, ocenia się na 4000 zł. — Poszukiwana. Dnia 13. b. m. oddaliła się z domu rodzicielskiego w Bydgoszczy 17-letnia Pelagja Knorr i do dzisiaj nie powróciła. Ubrana była w mały kapelusz z niebieskiego aksamitu, czarny płaszcz wysokie czarne trzewiki, brązową spódnicę w białe kraty i białą bluskę. Ktoby wiedział cośkolwiek o pobycie poszukiwanej, zechce łaskawie donieść o tem pod adresem: Władysław Knorr, Bydgoszcz, ul. Dworcowa, p. a. Dittmann. — Umysłowo chory uciekinier. Z zakładu dla umysłowo chorych w Dziekance pod Gnieznem zbiegł niespostrzeżenie jeden z internowanych tam chorych, nazwiskiem Golanowski, i udawszy się na dworzec, wsiadł bez biletu do pociągu odchodzącego do Poznania. Zbiega jednak przytrzymano i odstawiono pod nadzorem z powrotem do Zakładu.

Za zamordowanie sołtysa przez pijanego żołnierza. W warszawskim sądzie wojskowym rozpatrywana była sprawa sapers, 22-letniego Piotra Grzędziaka, oskarżonego o zabójstwo sołtysa wsi Polesie Walentego Bienkowskiego. Piotr Grzędziak dnia 30 maja b. r. otrzymał urlop i pojechał do Milanówka do swej matki. W domu postanowił użyć swobody i wraz ze swym kolegą Teofilem Sierakowskim po obiedzie obfitym zaczął się raczyć wódką. O godz. 8 wiecz. dobrze już podchmieleni obydwaj młodzi wyszli na spacer na stację tam wypili jeszcze pół butelki, poczem ruszyli do od-

ległej o trzy kilometry wioski Polesie, gdzie spodziewali się trafić na zabawę. Nie znalazłszy żadnej rozrywki, postanowili o północy wracać do domu. Alkohol jednak pozbawił Grzędziaka zupełnie przytomności. Żołnierz usiadł na kamieniu, a tymczasem Sierakowski począł się dobijać do chaty sołtysa Walentego Bienkowskiego. Gdy sołtys wyszedł, Sierakowski dodał: „Żołnierz ciężko zachorował, trzeba go odwieźć na stację”. Wyszedł sołtys, a za nim jego żona. Rozpoczęła się rozmowa. Nagle Grzędziak zerwał się z kamienia i 6-centymetrowym nożem pchnął sołtysa w krtani, a następnie w okolicę serca. W kilka minut sołtys zakończył życie. Morderca zaś o kilkadziesiąt kroków dalej najspokojniej zasnął w zbożu, gdzie znalazła go policja. Sąd po wysłuchaniu opinii eksperta uznał Grzędziaka za osobnika niebezpiecznego dla społeczeństwa i skazał go na zamknięcie w Torkach.

Komunikat zarządu Cz. K. w Koźminie. Polski Cz. Krzyż zakupił nosze do transportu chorych i chętnie służy wypożyczeniem ich w celach wyżej wymienionych. Nosze stoją do dyspozycji u sióstr Elżbietanek w klasztorze.



W poniedziałek, dnia 23 listopada rb. zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św. po dłuższej chorobie, moja najdroższa żona, nasza najukochańsza matka

ś. p. z Haładzińskich
Stefanija Rutowska
przeżywszy lat 47.

O czym donosi w ciężkim smutku pogrążony
mąż z dziećmi.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek 26 bm. o godzinie 10-tej z domu żałoby w Koźminie Nowy Rynek 1. 604

Licytacja przymusowa.

W piątek, 27 b. m. o godz. 2 popoł.
w Sapiieżynie u gospodarza Schrammka sprzedawać będą najwięcej dającemu za gotówkę:

stóg z owsem (około 10 fur). 606
GLEMA, komornik sądowy w Koźminie.

Licytacja przymusowa.

W sobotę, dn. 28 bm. o godz. 3 popoł.
w Elżbietkowie u gospodarza Jana Kaczmarka sprzedawać będą najwięcej dającemu za gotówkę:

jeden wóz roboczy. 605
GLEMA, komornik sądowy w Koźminie.

Dalej dzielimy się z członkami naszego towarzystwa wiadomością, że kupiono wóz sanitarny dla użytku wojskowego za cenę 1250 zł. Wóz nasz sanitarny zaopatrzony będzie w napis: P. Cz. K. Koźmin i stacjonowany w Poznaniu w taborach wojskowych, gdyż Główny Zarząd w Poznaniu uwiadomił nas, że projekt używania tychże wozów w celach pogotowia ratunkowego — jak poprzednio planowano — upadł i to dlatego, że w razie mobilizacji mógłby transport ich z trudnościami być połączony. — Pokaz i poświęcenie drugiej partii wozów, do których należeć będzie Koźmiński, odbędzie się prawdopodobnie w krótko w Poznaniu. Według uchwały zarządu z dnia 16. 11. 25 zajmie się wiceprzewod. p. Marcincowa zbieraniem na gwiazdkę darów dla Ociemniałych Żołnierzy. Prosimy uprzejmie o uważne przeczytanie kurendy.
Drowa A. Stęszewska.

Ruch w towarzystwach.

Zebranie miesięczne Tow. Powstańców i Woj.
W czwartek, dnia 26. XI. 25 r. o godz. 8 wieczorem odbędzie się w lokalu zebrania miesięczne zebranie plenarne. Członków uprasza się o liczny udział. Na porządku obrad ważne sprawy.
Prezes.

Kino „Apollo” Koźmin

Przedstawienia odbywają się
co piątek i niedzielę
Program na piątek 27 listopada 1925 r.

Pat i Patachon

w siódmym niebie
Dla dzieci dozwolone.

Program na niedzielę, dn. 29 listopada 1925
Wielki dramat w 6 aktach

Ucieczka przez puszcze z Harry Carey

słynnym amerykańskim artystą filmowym
(rywalem Eddie Polo.)

Początek punktualnie o godz. 8 wieczorem. 607

TAPETY

poleca

608

J. Kraszewska, Koźmin

Księgarnia Orędownika

Wszelkie druki

wykonuje jaknajszybciej
po cenach umiarkowanych

ZAKŁAD GRAFICZNY

właśc. Leon Goldbek.

Nakładem i drukiem Leona Goldbeka w Koźminie.

Odpowiedzialność: Dział urzędowy Starostwo. Dział nieurzędowy Leon Goldbek w Koźminie.